

TÜrkiye’de Yıllara ve İllere Göre Evlenme Sayıları

Fatih Yazar*

Özet

Türkiye, aile kültürünün en güzel yaşandığı ülkelerden biridir. Daha çok gelenekçi bir aile yapısı mevcuttur. Ancak son yıllarda baktığımızda ülkemizde aile yapısının giderek dönüşüme uğradığı görülmektedir. Kültürel değişim, sosyo-ekonomik gelişme, bireysel tutumlar, modernleşme gibi birçok neden, aile ve evlilik kavramlarına bakış açımızın değişmesine neden olmuştur. Değişen bu bakış açısı hem ailenin önemi giderek azaltmış hem insanlarda evlenmenin önüne bir engel olarak çıkmıştır. Bende bu projemde ham verim üzerinde birtakım değişiklikler yaparak özet bir istatistik tablosu yaptım ve analizime başlamış oldum. Yıllara göre Türkiye’de illerdeki evlenme sayılarını ele aldım ve birtakım grafiklerle bunu destekledim. 4 yıl arasındaki evlenme sayılarına ait histogram ve çizgi grafiği çıkararak bu yıllarda evlenme sayılarının neden artmış olabileceğini ve azalabileceğini değerlendirdim. Artış ve azalışların yıldan yıla doğrusal bir şekilde ilerlediğini analiz ettim ve sonuç kısmında değerlendirdim.

1 Giriş

Türkiye nüfusunun çoğunluğu evlilik kurumuna önem veren bir topluluktur. Türk kültüründe toplumun temel yapı taşlarından biridir ve genellikle sosyal bağların kuvvetlendirildiği bir araçtır. Ancak son yıllara baktığımızda Türkiye’de evlilik yaşının yükseldiği de aşıkardır Türkiye’de evlilik yaşının yükselmesi ve evliliklerin ertelenmesi eğilimi görülmektedir. Türkiye genç bir nüfusa sahip bir ülkedir, bu genç nüfusun eğitime ve kariyer hedeflerine daha fazla odaklanmasından kaynaklanmaktadır. Kadınlarında işgücü katılımının artması evlilik yaşının yükselmesine sebep olan etkenlerden biridir. Türkiye’de evlilik sayıları yıllara göre değişiklik göstermektedir. Bu değişiklikler çeşitli faktörlerden etkilenebilir, örneğin ekonomik durum, eğitim seviyesi, kadınların işgücüne katılımı, kültürel değişimler ve demografik faktörler gibi etmenler rol oynayabilir. (Çobanoğlu ve Serhat (2021)) Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyükşehirlere baktığımızda evlilik sayılarının nüfusa oranla bir azalma olduğunu görmekteyiz buralarda nüfus artarken evlenme sayıları hemen hemen aynı kalmıştır. Diğer yandan Türkiye’nin doğu kesime baktığımızda genel olarak orada da evlilik sayılarının arttığını görmekteyiz. Bunun sebepleri olarak da o bölgede doğurganlığın fazla olması (bir çiftin 5,6 çocuğunun olması) gibi etkenler sayılabilir. Bunlara ek olarak insanlar değişen dünyaya

*21080154, [Github Repo](#)

ayak uydurarak nikahsız yaşamaya başlaması, artan ekonomik problemler yüzünden evlenmeden sevgili ve flört şeklinde yaşaması bu sayılarda değişkenlik yaşanmasına sebep olmuştur. Ben bu çalışmamda TÜİK'in 2009-2022 yılları arasında Türkiye'de illere ve yıllara göre evlilik sayıları veri setini kullanarak evlilik sayısında yaşanan değişimleri gözlemleyip analiz edeceğim.

1.1 Çalışmanın Amacı

2009 -2022 yılları arasında Türkiye'de iller göre evlenme sayılarının göre değişimlerini analiz edebilmeyi konu edinmiştir. Türkiye son 13 yılda illere evlenme sayılarının hangi yönde ilerlediği, Bireysel gibi görünse de evlenme sayılarının toplumsal olaylardan etkilenip etkilenmediğini, etkilendiyse nasıl etkilendiğini istatistiksel yöntemlere başvurarak, sosyodemografik açıdan incelemeyi ve sebeplerini kaynaklar ve veriler doğrultusunda istatistiksel analiz yapabilmeyi amaçlanmaktadır .

1.2 Literatür

Toplumun en küçük birimi olarak kabul edilen aile, bireyin en temel sosyal çevresini oluşturmaktadır (Özgüven, 2014, 1). Aile kurumunun varlığı ve sürekliliği evlilik aracılığıyla sağlanmaktadır. Evlilik ise, kadın ve erkek ilişkisini meşru bir temele dayandıran toplumsal olgudur (Doğan, 2007, 208). Özgüven'e (2014, 19) göre ise evlilik, karşı cinsten iki kişinin birlikte yaşama, çocuk yapma ve yetiştirme, deneyimleri paylaşma gibi amaçlar ile yaptıkları bir sözleşmedir. Evlilik, devlet tarafından birtakım yasa ve düzenlemeler ile kontrol edilen yasal bir ilişkidir. (İlhan ve Işık (2019)) Türkiye'de yaşanan demografik dönüşüm, kentleşme, eğitimin yaygınlaşması, gelirin artması, yaşam ve tüketim tarzlarında farklılaşma gibi toplumsal dönüşüm süreçlerine bağlı olarak erken evliliklerin yaygınlığı giderek azalmaktadır. Modernleşme ile toplumlarda aile kurumunun dönüşümüne neden olan çok sayıda süreç aynı anda yaşanmaktadır. Son yıllarda gençlerin evlilik yaşının yükseldiği ve evlilik öncesi ilişkilerin süresinin uzadığı gözlemlenmektedir. (BAKANLIĞI ve MÜDÜRLÜĞÜ (2015)). Nüfusu ve haneyi ilgilendiren konulardan biri de evlilik yaşıdır. Türkiye'de evlilik yaşı son yıllarda giderek yükselmektedir2000 yılında Türkiye'de kadınlarda ilk evlenme yaşı ortalaması 23,2'den 2015 yılında 23.9'a yükselmiştir. Türkiye'de evliliklerin çoğunluğu. Özellikle kırsal bölgelerde ve daha muhafazakâr toplumlarda, genç yaşta evlenme yaygındır. TÜİK'in tespitine göre Ağrı'da 2015 yılında kadınların ortalama evlenme yaşı 21.2'dir. (KOÇ vd. (2017),) Bu yüzden Türkiye'nin doğusunda evlilik sayıları da artmaktadır .Türkiye'de boşanma oranlarının da arttığı görülmektedir. Çiftler arasındaki uyumsuzluklar, iletişim sorunları, ekonomik zorluklar, aile baskısı ve diğer faktörler boşanmalara neden olabilir. Boşanma oranları, kentsel bölgelerde ve daha eğitilmiş kesimlerde genellikle daha yüksek olma eğilimindedir. Bu yüzden insanlar erken yaşta evlenmeyi değil nikahsız bir birliktelik ya da dini nikahlı bir birliktelik yaşamaktadırlar. Cinsiyet ayrımcılığına karşı çıkan mücadeleler sonucunda batı toplumlarında cinsiyetler arasında büyük oranda siyasal, ekonomik ve toplumsal eşitlik sağlanmıştır. Bu süreç sonunda kadının toplumsal yapı içerisinde edilgen bir yapıdan etkin bir konuma geçmesiyle; evlenme ve boşanma gibi sosyal olgularda modern yaşama özgü yeni

durumlar ortaya çıkmıştır. ((aydin2010toplumsal?)). Son 4 yıldır tüm dünyayı etkisine alan covid-19 salgını insanları her açıdan sıkıntılar sokmuştur. Bu da ülkemizde en yüksek derecede hissedilmiştir. Ekonomi olarak ülkemiz bunalımlı bir döneme girmiş bu bunalım pandemi bittikten sonra da devam etmiş ve insanların evlenme konusundaki tercihleri yakından ilgilendirmiştir .Bu da son zamanlardaki Değişimlerin en temel sebepleri arasında gösterilebilir.

2 Veri

Bu çalışmam kullandığım veri TÜİK'in yayımlamış olduğu veriler içerisinde seçmiş olduğum 2002-2022 yılları arasında illere göre evlenme oranları adlı veri setidir. BU veriyi aldıktan sonra üzerinde birtakım değişikliklerde bulundum. Normalde 21 değişken bulunmaktaydı. Ben bu değişkenlerin sayısı fazla olduğu için ilk 7 yıllık verisini silerek 14 değişkene düşürmüş oldum .83 olan gözlem sayısını ise 82'ye düşürüp ortaya çıkabilecek karmaşık tabloların ve grafiklerin önüne geçmiş oldum. Daha sonra özet bir istatistik tablo çıkararak verilere ulaştım. Evlilik sayıları yıl yıl değişmektedir. Ortalama değerlere bakarak, yıllar arasındaki evlilik sayılarının genel bir trende sahip olduğunu gözlemleyebiliriz. Örneğin, en yüksek ortalama evlilik sayısı 2009 yılında 7305.46 iken, en düşük ortalama evlilik sayısı 2020 yılında 6028,83 olarak görülmektedir. Evlilik sayılarının standart sapma değerleri, yıllar arasındaki değişkenliği gösterir. Yüksek standart sapma değerleri, evlilik sayılarının yıllar arasında büyük ölçüde değiştiğini ve dağılımın geniş olduğunu gösterir. Örneğin, 2009 yılındaki standart sapma 12117.10 iken, 2016 yılındaki standart sapma 10541,60 olarak görülmektedir. Medyan değeri, evlilik sayılarının orta noktasını gösterir. Medyan değeri, evlilik sayılarının dağılımında daha az etkilenen bir ölçüdür. Örneğin, 2011 yılında medyan evlilik sayısı 4048 iken, 2019 yılında 3479 olarak görülmektedir Tablodaki verilere göre, yıllar arasında en yüksek ve en düşük evlilik sayıları değişmektedir. Örneğin, en yüksek evlilik sayısı 2011 yılında 114382 iken, en düşük evlilik sayısı 2020 yılında 3046 olarak görülmektedir.

Rmd dosyasında kod bloklarının bazılarında kod seçeneklerinin düzenlendiğine dikkat edin.

`echo =FALSE` seçeneği ile kodların türetilen pdf dosyasında görünmesini engelleyin ve sonuçlarınızı tablo halinde rapor edin.

3 Yöntem ve Veri Analizi

Bu çalışmamda öncelikle kullandığım veri seti üzerinden elde ettiğim değişkenler arasında histogram, nokta ve çizgi grafikleri oluşturdum. Grafiklerde analizini yapmış olduğum değişkenler arasında doğrusal bir ilişki olduğunu ortaya koydum .Bu da bizi evlenme sayılarının yıldan yıla büyük bir değişme uğramadığını gösterir.

Yaptığım regresyon analizi, “ikibinondokuz” değişkenini “ikibinyirmiiki” değişkenine bağlamak için yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, regresyon denklemi “ikibinondokuz = 26.6227 + ikibinyirmiiki * 0.9405” şeklindedir. Bu denklem, “ikibinyirmiiki” değişkenindeki her bir

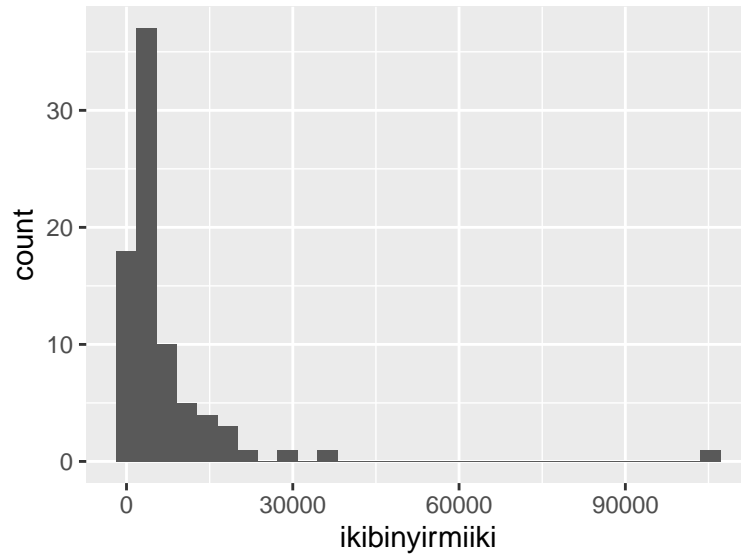
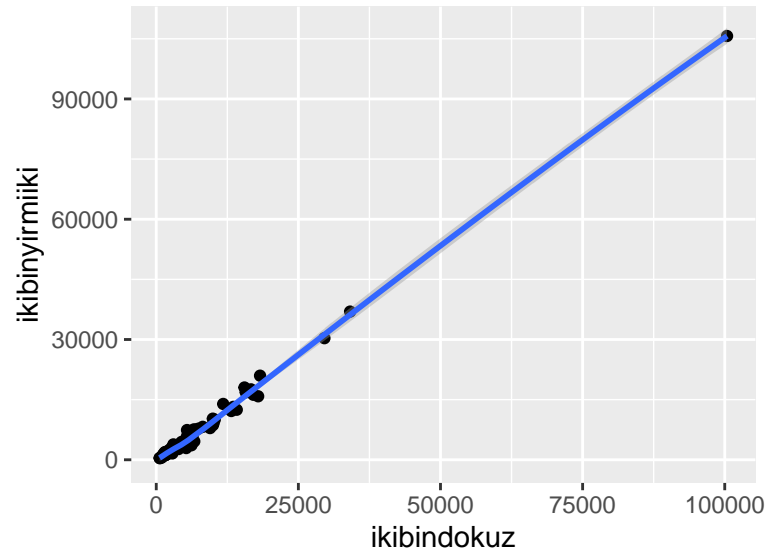
Tablo 1: Özet İstatistikler

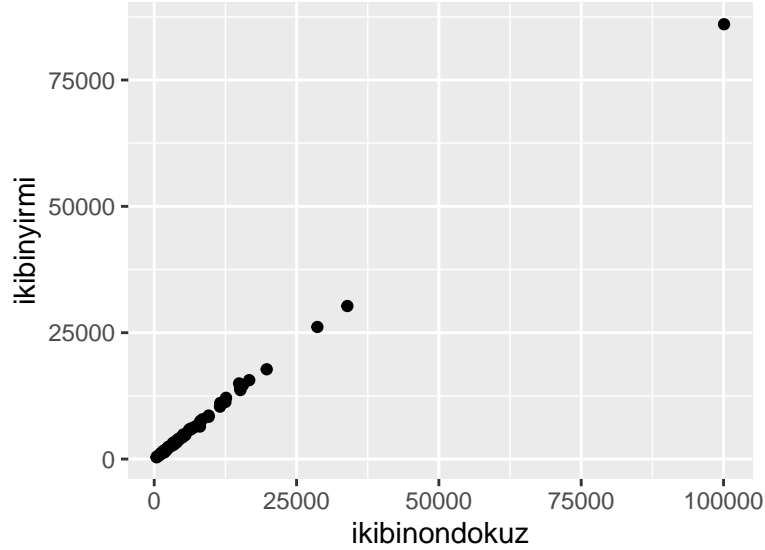
	Ortalama	Std.Sap	Min	Medyan	Mak
ikibindokuz	7305.46	12117.10	599.00	4338.00	100406.00
ikibinon	7194.01	12490.42	604.00	4043.00	104055.00
ikibinonaltı	7339.42	13600.66	465.00	3648.00	113059.00
ikibinonbeş	7444.22	13748.38	495.00	3875.00	114382.00
ikibinonbir	7318.21	12775.04	574.00	4048.00	105860.00
ikibinondokuz	6695.23	12095.45	428.00	3479.00	100088.00
ikibinondört	7403.75	13468.51	528.00	3995.00	112141.00
ikibinoniki	7453.72	13293.73	547.00	4020.00	110478.00
ikibinonsekiz	6844.31	12270.33	403.00	3490.00	101333.00
ikibinonüç	7409.11	13344.35	528.00	4098.00	111050.00
ikibinonyedi	7030.36	12813.59	445.00	3596.00	106053.00
ikibinyirmi	6028.83	10541.60	355.00	3046.00	86029.00
ikibinyirmibir	6952.35	12092.73	429.00	3547.00	98796.00
ikibinyirmiiki	7090.84	12856.82	394.00	3552.00	105694.00

birimlik artışın, “ikibinondokuz” değişkeninde 0.9405 birimlik artışla ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu regresyon analizi, “ikibinondokuz” değişkenini “ikibinyirmiiki” değişkenine bağlayan bir doğrusal ilişki modelini ifade ediyor.

Regresyon analizinin başarısını ölçmek için R-kare değeri kullanılır. Bu analizde, Multiple R-squared değeri 0.9993 ve Adjusted R-squared değeri de 0.9993 olarak hesaplanmıştır. Bu değerler, regresyon modelinin “ikibinondokuz” değişkeninin varyansının yaklaşık %99.93’ünü açıkladığını göstermektedir.

Sonuç olarak, bu regresyon analizi, “ikibinyirmiiki” değişkeninin “ikibinondokuz” değişkenine güçlü bir şekilde bağlı olduğunu göstermektedir. Ancak, analizin genel geçerliliği ve sonuçların yorumlanması için bağlam ve verilerin doğası dikkate alınmalıdır.


```
##
## Call:
## lm(formula = ikibinondokuz ~ ikibinyirmiiki, data = survey)
##
## Residuals:
##      Min       1Q   Median       3Q      Max
## -1634.65   -74.85    30.84   148.87   660.98
##
## Coefficients:
##              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
## (Intercept)   26.62271   40.755484   0.653    0.516
## ikibinyirmiiki 0.940454    0.002789 337.201 <2e-16 ***
## ---
## Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
##
## Residual standard error: 320.7 on 79 degrees of freedom
## Multiple R-squared:  0.9993, Adjusted R-squared:  0.9993
## F-statistic: 1.137e+05 on 1 and 79 DF,  p-value: < 2.2e-16

## [1] "ikibinondokuz = 26.6227 + ikibinyirmiiki . 0.9405"
```

4 Sonuç

Veri setimizi incelediğimizde karşılaştığımız tablo ülkemizin büyük şehirlerinde artan nüfusa oranla evlenme sayılarının giderek düştüğü aşikâr bir gerçektir. Her ne kadar ülkemizin batı kesiminde evlenme sayıları düşüş eğiliminde olsa bile ülkemizin doğusunda artış meydana

gelmekte devam etmektedir. Yaptığım araştırmalarda bunların temel sebeplerinin Bölge-
rimizde İklim şartları, Kùltür, ailelerin yaşam tarzları, önemli toplumsal olaylardır. Buna
örnek olarak CoV id -19 salgını döneminde tüm dünyada yaşanan ekonomik sıkıntılar ve
ekonomik sıkıntıların bizim ÷lkemizde devam etmesi evlenme sayılarını etkilemiştir. Ben-
de pandeminin gerçekteştiği 2019 -2022 yılları arasında bu sayıları nasıl değiştiği ele aldım
ve regresyon analizi yaptım Bu regresyon analizi, “ikibinondokuz” değişkenini “ikibinyirmi”
değişkenine bağlayan bir doğrusal ilişki olduğunu ortaya koydum

5 Kaynakça

- BAKANLIĞI, A. V. S. P. ve MÜDÜRLÜĞÜ, A. V. T. H. G. (2015). TÜRKİYE’DE EVLİLİK TERCİHLERİ NİSAN 2015.
- Çobanoğlu, A. ve Serhat, T. (2021). Türkiye’de Yeniden Evlenme Olgusu: Cinsiyet ve Psikososyal Değişkenler Bağlamında Bir Değerlendirme. *OPUS International Journal of Society Researches*, 18(44), 8092-8118.
- İlhan, S. T. ve Işık, Ş. (2019). The Marriage Life Experiences and Perceptions on The Early Years of The Marriage: Problems, Difficulties and Needs. *Journal of Qualitative Research in Education*, 7(4).
- KOÇ, B., TATLI, H. ve NAİMOĞLU, M. (2017). Development of Beekeeping in Bingol Province and Surveyable Beekeeping Possibilities. *Proceeding Book*.